

UDKAST

9. februar 2010

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
  - 1.1. Lovforslagets hovedindhold
  - 1.2. Lovforslagets baggrund
  - 1.3. Hovedlinjerne i lovforberedelsen
2. Oversigt over lovforslaget
3. Gældende ret og forholdet til anden lovgivning
  - 3.1 Naturbeskyttelsesloven
  - 3.2 Planloven
  - 3.3 Skovloven
  - 3.4. Jagt- og vildtforvaltningsloven
  - 3.5 Øvrige love
4. Lovforslagets indhold
  - 4.1 Indledning
  - 4.2 Projektet
  - 4.3 Fleksibilitet i anvendelse og mølleopstilling
  - 4.4 Master
  - 4.5 Arbejdsarealer og serviceveje
  - 4.6 Elledninger
  - 4.7 Arealer der berøres af testcenteret
    - 4.7.1 Beskyttelsesområdet
    - 4.7.2 Vindfeltet
    - 4.7.3 Måleområdet
    - 4.7.4 Testområdet
  - 4.8 Adgangsforhold
  - 4.9 Erhvervelse og regulering af enkeltejendomme
  - 4.10 Testcenterets ophør
  - 4.11 Den foreslåede ordning
  - 4.12 Supplerende aftaler mellem staten og brugerne
  - 4.13 Værditab på fast ejendom i henhold til lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven)
5. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
6. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
7. De administrative konsekvenser for borgere
8. De miljømæssige konsekvenser
  - 8.1. Påvirkning af landskabet
  - 8.2. Påvirkning af fugle
  - 8.3. Sjældne og værdifulde arter

- 8.4. Genskabelse af klitheder
- 8.5. Påvirkning ved naboer
- 9. Forholdet til EU-retten
- 10. Hørte myndigheder og organisationer mv.
- 11. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1 Lovforslagets formål

Lovforslaget fastlægger de planlægningsmæssige rammer for etablering og drift af et nationalt testcenter for vindmøller på op til 250 m i Østerild Klitplantage i Thisted Kommune. I overensstemmelse med art. 1.5 i VVM-direktivet¹ fastlægger lovforslaget rammerne for testcentrets udformning og indretning i enkeltheder og for visse driftsbetingelser.

Lovforslagets geografiske udstrækning vises på kortbilaget. Det geografiske område, som lovforslaget omfatter, inddeles i en beskyttelseszone, et vindfelt, et måleområde og et testområde.

Efter forslaget kan der anlægges et nationalt testcenter for afprøvning af store vindmøller, hvor der kan afprøves vindmøller på op til 250 m opstillet på en nord/sydgående række. Med forslaget vil loven på en række områder erstatte afgørelser efter bestemmelser i lovgivningen, og staten ved Miljøministeriet får mulighed for til ved ekspropriation at erhverve bygninger og om nødvendigt ejendomme og til at fjerne andre hindringer for testcentrets realisering og drift. Dette vil især omfatte rydning af dele af klitplantagerne mod vest.

Staten ved Miljøministeriet ejer en stor del af det areal (testområdet), hvor testcenteret anlægges, hvilket vil mindske behovet for at erhverve private arealer.

Af hensyn til driften af testcenteret, vil der være behov for at rydde skov i testområdet og vindfeltet. Skovrydningen gør det muligt at genskabe de klitheder, som blev tilplantet for 70-120 år siden, og som var områdets oprindelige natur.

1.2 Baggrunden for lovforslaget

Regeringen fremlagde i 2007 ”En visionær energipolitik 2025”. I den efterfølgende energipolitiske aftale af 21. februar 2008 mellem regeringen og alle Folketingets partier med undtagelse af Enhedslisten, blev der sat ambitiøse mål for udbygningen af vedvarende energi og for energibesparelser. Der blev opsat et konkret mål om, at bruttoenergiforbruget skal reduceres med to procent i 2011 og med fire procent i 2020 i forhold til 2006. Vedvarende energi skal ifølge aftalen dække mindst 20 procent af Danmarks bruttoenergiforbrug i 2011.

EU skal som helhed reducere sine udledninger af drivhusgasser med 20 procent i forhold til niveauet i 1990 og vedvarende energi skal udgøre mindst 20 procent af energiforbruget i 2020.

---

¹ Rådets direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (85/337/EØF) med senere ændringer.

Danmark skal øge sin udbygning med vedvarende energi, så den kan dække 30 procent af energiforbruget i 2020. I Danmark ventes biomasse, herunder affald, og vindenergi at blive de væsentligste vedvarende energikilder frem mod 2020.

De klimamæssige vilkår i Danmark gør vindenergi til en af de mest oplagte vedvarende energikilder, idet vindforholdene er mere gunstige for elproduktion end i de fleste andre europæiske lande. Dertil kommer, at Danmark siden slutningen af 1970'erne har opbygget en stærk teknologisk og forskningsmæssig kompetence inden for vindenergi, og vindmøller har gennemlevet en så betydelig teknologisk udvikling, at det er blevet en af de mest konkurrencedygtige teknologier. Den globale markedsandel for de to største danske vindmølleproducenter var i 2008 på tilsammen knap 27 procent. Men selv om vindmøller således kan betragtes som en vigtig del af løsningen på Danmarks forpligtelser, er vindenergi samtidig en teknologi, der rummer samfundsmæssige udfordringer.

Det er regeringens målsætning, at Danmark skal fastholde sin førerposition indenfor udvikling af ny vindmølleteknologi og fremme muligheden for en øget produktion af vedvarende energi i Danmark, herunder mere energi fra vindmøller. Danmark har siden slutningen af 1970'erne opbygget en stærk teknologisk og forskningsmæssig kompetence inden for vindenergi, og vindmøller har gennemlevet en så betydelig udvikling, at det er blevet en af de mest konkurrencedygtige vedvarende energikilder.

For fortsat at kunne fastholde og tiltrække virksomheder indenfor vindmølleindustrien, er det af national betydning, at Danmark kan tilbyde et sted, hvor vindmølleindustrien i samarbejde med forskningsinstitutioner vil have de bedste faciliteter til forskning, udvikling og afprøvning af nye prototyper af vindmøller, dvs. vindmøller, der endnu ikke er sat i produktion. Der henvises herved til bemærkningerne til lovforslagets § 1.

Forslaget vil gøre det muligt at afprøve 7 vindmøller på op til 250 m samtidigt. På det nationale testcenter skal man kunne teste bl.a. vindmøllernes ydeevne, designgrundlag, pålidelighed, krav til elnettet og sikkerheds-/adgangsforhold. Det nationale testcenter vil samtidig spille en vigtig rolle i forhold til uddannelses- og forskningsmæssige aktiviteter, herunder nye målemetoder, aerodynamik, meteorologi m.m.

Der er tale om et stort projekt. Under hensyn til projektets omfang og nationale betydning foreslås det, at loven på en række områder skal erstatte afgørelser efter bestemmelser i lovgivningen, og at staten ved Miljøministeriet får mulighed for ved ekspropriation at erhverve bygninger og om nødvendigt ejendomme og til at fjerne andre hindringer for testcentrets realisering og drift. Samtidig træder anlægsloven i stedet for bestemmelser i naturbeskyttelsesloven, planloven, skovloven samt jagt- og vildtforvaltningsloven.

På den baggrund forestår regeringen, at etablering af et testcenter for vindmøller skal ske med dette lovforslag om etablering af et nationalt testcenter for afprøvning af store vindmøller ved Østerild Klitplantage.

1.3 Hovedlinjerne i lovforberedelsen

Miljøministeriet ved By- og Landskabsstyrelsen har i samarbejde med DTU og vindmølleindustrien screenet private og offentlige arealer i hele landet for potentielle arealer til brug for et testcenter for store vindmøller, der opfylder en række krav til arealets beskaffenhed: Arealets størrelse, meget

vind, få naboer, få ekspropriationer, mulighed for placering af møllerne i nord/sydgående rækkefølge og uden for EF-fuglebeskyttelsesområder. Østerild blev fundet bedst egnet.

Miljøministeriet har på grundlag heraf udarbejdet et ideoplæg, og Miljøcenter Århus under Miljøministeriet har stået for at koordinere udarbejdelsen af en vurdering af virkningerne på miljøet også kaldet VVM redegørelsen.

VVM-redegørelsen er bl.a. udarbejdet på baggrund af de forslag, der er indkommet i idéfasen og et afholdt borgermøde den 30. september 2009. På baggrund af borgermødet og ideoplægget har Miljøministeriet modtaget en lang række bidrag, der har været vigtige i arbejdet med at sikre den bredest mulige vurdering af de miljømæssige konsekvenser af etableringen og driften af testcentret.

VVM- redegørelsen har fra den 7. januar 2010 været sendt i offentlig høring frem til 5. marts 2010.

2. Oversigt over lovforslaget

Lovforslaget fastlægger de planlægningsmæssige rammer for etablering af et testcenter for store vindmøller.

Lovforslaget fastsætter i detaljer, hvordan området vil blive indrettet med vindmøller og tilhørende målemaster og meteorologimaster, interne serviceveje, arbejdsarealer mv. Forslaget fastsætter grænseværdier for bl.a. skyggekast og fastlægger rammerne for anvendelsen af arealerne i forbindelse med opstilling og anvendelsen af testområdet.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om grøn ordning og anvendelsen af værditabsordningen efter lov om fremme af vedvarende energi i forhold til naboejendomme, der påvirkes af vindmøllerne.

Lovforslaget giver miljøministeren hjemmel til at ekspropriere fast ejendom, der ellers ville udsættes for støj ud over gældende støjgrænser, ligesom forslaget giver adgang til ekspropriation i det omfang, det i øvrigt er nødvendigt for centrets etablering og drift.

Staten ejer en stor del af arealerne i testområdet. Lovforslaget gør det muligt, at staten kan sælge og udleje arealer til vindmøllepladser til de vindmøllesekskoper, der skal anvende arealet til afprøvning af vindmøller og at landbrugsarealer, kan forblive i dyrkning og ejes af de pågældende landmænd, hvor det er foreneligt med driften af testcentret.

Lovforslaget fastsætter bestemmelser om de planlægningsmæssige forhold i vindfeltet og beskyttelseszonen. Lovforslaget indeholder hjemmel til, at miljøministeren (Skov- og Naturstyrelsen) ved tinglysning af servitutter på private ejendomme kan fastsætte begrænsninger i arealanvendelsen indenfor lovens område med hensyn til nye vindmøller og højdebegrænsninger på nybyggeri samt skovrejsning og beplantning.

Det kan være forbundet med fare at færdes i testområdet. Det foreslås derfor, at offentlighedens adgang til selve testområdet skal kunne begrænses, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen og driften af testcenteret. Det sker eksempelvis ved opsætning af bomme og skilte

Lovforslaget giver desuden miljøministeren hjemmel til at iværksætte afværgeforanstaltninger af hensyn til naturbeskyttelsen, bl.a. ved at etablere nye biotoper til erstatning for yngle- og raste-

områder for særligt beskyttede arter som påvirkes af anlægsarbejdet. Desuden gives hjemmel til, at etablere erstatningsskov for den skov som ryddes.

3. Gældende ret

Forholdet til anden lovgivning

3.1 Naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009) indeholder i § 3 en generel beskyttelse af en række naturtyper, herunder søer og vandløb, moser, ferske enge og overdrev med forbud mod tilstandsændring af de beskyttede naturtyper. I området, hvor testcentret skal etableres findes flere af de naturtyper, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Loven indeholder endvidere bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer omkring bl.a. skove, fortidsminder og kirker. VVM-redegørelsen viser, at fortidsminderne og kirkerne i området ligger så langt fra de arealer, der skal anvendes til vindmøller og master mv., at de ikke berøres af bygge- og beskyttelseslinjerne.

Efter naturbeskyttelseslovens § 17 er der 300 m skovbyggelinje om offentligt ejede skove og om privatejede skove, der samlet er større end 20 ha. Bestemmelsen indeholder forbud mod opførelse af bebyggelse mv. inden for skovbyggelinjen. Skovbyggelinjen ændres og bortfalder i takt med, at skovarealer ryddes.

Thisted Kommune kan dispensere fra skovbyggelinjen. Miljøministeren kan ophæve beskyttelseslinjen, hvis der er tale om, at erstatte et større antal sager om dispensation med en ophævelse. Lovforslaget indebærer, at Folketingets behandling og vedtagelse træder i stedet for Thisted Kommunalbestyrelses behandling af ansøgninger om dispensation fra disse bestemmelser eller af miljøministerens afgørelse om ophævelse af beskyttelseslinjerne.

En del af området er omfattet af regler i naturbeskyttelseslovens §§ 23, 24, og 26 og 26 a, om offentlighedens adgang til skove og udyrkede arealer mv. og om nedlæggelse af veje og stier. Med henblik på at opretholde størst mulig adgang for offentligheden men samtidig sikre, at der tages hensyn til sikkerhedsmæssige forhold i forhold til driften af testcenteret og til, at der er tale om en arbejdsplads og til tider en byggeplads, foreslås det, at testområdet skal kunne lukkes for offentlighedens adgang.

Testområdet berører ikke direkte, men er beliggende få km fra de nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder. Den vurdering, som Thisted Kommune skulle have foretaget efter § 7 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, er indeholdt i VVM-vurderingen. Projektet vurderes ikke at skade Natura 2000-områdernes integritet. Der henvises til afsnittet om miljøvurdering.

Naturbeskyttelsesloven indeholder i § 29 a bestemmelser om beskyttelse af de arter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, og som er naturligt hjemmehørende i Danmark. Bestemmelsen beskytter bilag IV-arters yngle- og rasteområder mod ødelæggelse eller beskadigelse. Samtidig er bilag IV-arter beskyttede mod forsætlige forstyrrelser med skadelig virkning for arten eller bestanden.

Beskyttelsen retter sig blandt andet mod aktiviteter, der ikke i forvejen kræver tilladelse efter regler, der varetager naturhensyn, eller som i øvrigt ikke skal forelægges myndighederne, inden de kan iværksættes. Nærværende lovforslag træder i stedet for bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 29 a. Det gælder også i situationer, hvor hensynet til bilag IV-arter skulle være varetaget i forbindelse med myndighedernes administration efter § 11 i ovennævnte bekendtgørelse nr. 408.

Området er ikke omfattet af fredninger efter naturbeskyttelseslovens kapitel 6. Lovforslaget tager højde for, at der ikke skal kunne gennemføres fredninger for området efter naturbeskyttelseslovens kapitel VI, så længe det anvendes som testcenter. Eventuelle fredningsforslag, der rejses inden lovens vedtagelse, vil bortfalde med lovforslagets vedtagelse.

3.2 Planloven

Planloven (lovbekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009) indeholder kravene til den sammenfattende fysiske planlægning.

Testområdet og det øvrige område er omfattet af regionplanretningslinjer i Viborg Amts regionplan for 2005 med tilhørende tillæg. Regionplanretningslinjerne i de gældende regionplaner har retsvirkning som landsplandirektiv, indtil de ophæves og erstattes af kommuneplaner.

Det foreslås, at de gældende regionplanretningslinjer for området fraviges, og loven vil dermed sætte de planlægningsmæssige rammer for projektet. Den foreslåede lov vil endvidere træde i stedet for den kommuneplan og de lokalplaner, der ellers skulle udarbejdes før etableringen af testcenteret.

Dele af området er beliggende inden for planlovens kystnærhedszone. Efter planlovens § 5a, stk. 3, må der kun planlægges for anlæg i kystnærhedszonen, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse herfor. På baggrund af de undersøgelser af egnede arealer, der er gået forud for valget af placeringen af testcenteret i Østerild Klitplantage, anses disse betingelser for opfyldt.

De hensyn til bl.a. forekomst af beskyttede arter i området, og som skulle have været varetaget i forbindelse med planlægning efter planloven, jf. § 11 i ovennævnte bekendtgørelse nr. 408, sikres varetaget gennem lovforslaget.

Området er beliggende i landzone, hvor bl.a. opførelse af bebyggelse og anlæg og udstykning forudsætter Thisted Kommunes tilladelse efter § 35 i lov om planlægning. Lovforslaget indebærer, at Folketingets behandling og vedtagelse træder i stedet for Thisted Kommunalbestyrelses behandling af ansøgninger om tilladelse fra disse bestemmelser.

Forslaget indeholder bestemmelser for kommunens planlægning om, at der ikke i vindfeltet må planlægges for byudvikling, opførelse af sommerhuse eller skovrejsning, hvis det påvirker vindfeltets funktion.

3.3 Skovloven

Skovloven (lovbekendtgørelse nr. 945 af 24. september 2009) indeholder bestemmelser om fredskovspligt og anvendelsen af fredskovpligtige arealer.

I testområdet, måleområdet og vindfeltet er der store arealer med fredskovspligt, og de er dermed omfattet af regler i skovlovens kapitel 3 om anvendelse af fredskovspligtige arealer, herunder regler om byggeri, beskyttelse af små biotoper, skovbryn mv.

Fredskovspligten ophæves ikke, men i det omfang det er nødvendigt for at etablere og drive testcentret, gør lovforslaget det muligt at fravige en række bestemmelser i skovloven om anvendelse af fredskovspligtige arealer. Miljøministeren kan herefter uanset skovlovens regler om anvendelse af fredskovspligtige arealer rydde skov på hidtidige skovarealer under iagttagelse af de regler, der følger af EU-beskyttelsesforpligtelser, og fredskovspligtige arealer kan holdes uden træbevoksning. Samtidig kan der anlægges veje, byggeri og andre anlæg som er nødvendige for testcentret.

3.4. Jagt- og vildtforvaltningsloven

Jagt- og vildtforvaltningsloven (lovbekendtgørelse nr. 930 af 24. september 2009) indeholder i § 6a, stk. 1, bestemmelser om beskyttelse af de arter og deres yngle- og rasteområder, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV og som er naturligt hjemmehørende i Danmark.

Bestemmelsen beskytter yngle- og rasteområder for disse arter mod ødelæggelse eller beskadigelse. Der er tale om en generel beskyttelse og beskyttelsen vedrører således også yngle- og rasteområder, som kan berøres af aktiviteter, der ikke i forvejen kræver tilladelse efter regler, der varetager naturhensyn, eller som i øvrigt ikke skal forelægges myndighederne inden de kan iværksættes.

Jagt- og vildtforvaltningsloven indeholder bestemmelser i § 7, der beskytter fugle og arter på EU Habitatdirektivets bilag IV mod forstyrrelser med skadelig virkning for arter eller bestanden. Derudover indeholder § 6a, stk. 2, bestemmelser, der beskytter fugles reder og æg.

Lovforslaget træder i stedet for disse regler.

3.5. Øvrige love

Museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006) indeholder bestemmelser i kapitel 8a om bevaring af jord- og stendiger og af fortidsminder.

Der er et sten- og jorddige beliggende i testområdet, der er omfattet af museumslovens § 29a. Etableringen af testcenteret forventes ikke at nødvendiggøre indgreb heri.

Råstofloven (lovbekendtgørelse nr. 1025 af 20. oktober 2008) indeholder regler om indvinding af råstoffer på land.

Den vestlige del af råstofgraveområdet ved virksomheden Danopal er beliggende inden for testområdet. Anlæg af testcentret forudsættes ikke at være til hinder for udnyttelse af det udpegede råstofgraveområde, idet graveområdet ikke direkte berører de arealer, hvor der etableres vindmøller og arbejdsarealer mv. Dog kan der være behov for en tilpasning af tidspunktet og tilrettelæggelsen af gravning i den vestligste del af det udpegede graveområde.

I VVM-redegørelsen er det i øvrigt forudsat, at råstofgravning kan fortsætte i den øvrige del af graveområdet, men testcenteret kan indgå aftale om, at grusgravning standses i forbindelse med udførelse af målinger.

4. Lovforslagets indhold

4.1 Indledning

Lovforslaget fastsætter detaljerede regler om anlæg af testcenteret og om anvendelsen af testområdet og visse driftsbetingelser. Det indeholder endvidere bestemmelser om de øvrige arealer, der berøres af driften af testcenteret.

De arealer, der er berørt af lovforslaget, er vist på kortbilag 1.

Det foreslåede testområde ejes for størstedelens vedkommende af staten ved Miljøministeriet. Det er tanken, at staten ved køb eller ekspropriation i nødvendigt omfang erhverver privatejede arealer i testområdet. Det overlades til DTU at etablere og drive testcenteret, herunder stå for udlejning af møllepladserne med tilhørende tekniske faciliteter. Såfremt det er hensigtsmæssigt, kan møllepladserne udstykkes og videresælges.

4.2 Beskrivelse af projektet

På baggrund af de foreløbige vurderinger af behovet for skovrydning er det vurderingen, at der i første omgang er tale om en rydning på størrelsesordenen 800 ha. Skovrydningens omfang kan dog først blive fastlagt mere præcist på grundlag af et vindmålingsprojekt, som skal kortlægge de præcise vindforhold og afsluttes medio 2010. Denne kortlægning vil danne grundlag for en rydningsplan, der blandt andet skal fastlægge, hvor meget skov der i første omgang er nødvendigt at fælde i vindfeltet. I takt med, at vindmøllerne bliver højere, kan der på et senere tidspunkt blive behov for en yderligere rydning således, at den samlede skovrydning i værste fald når op på i størrelsesordenen 1200 ha skov.

Etablering og driften af testcenteret vil sikre de rigtige betingelser for afprøvning af vindmøller ved at muliggøre opstilling af i alt 7 testmøller med en totalhøjde på 250 m. Møllepladserne anlægges på en ret linje i nord/sydgående retning, hvilket giver mulighed for at udnytte de bedste vindhastigheder og minimere eventuelle forstyrrelser på nabomøllen. Mølleopstillingspladserne er placeret med en indbyrdes afstand på 600 m. Den nordligste mølleplads kan på grund af afstanden til boligen nord herfor kun anvendes til mølle op til 210 m, så længe naboejendommen anvendes til boligformål. Hvis boligen eventuelt opgives, kan der opstilles en mølle på op til 250 m.

Omkring opstillingslinjen udlægges et testområde, der skal give plads til opstilling af forskellige master til henholdsvis måleudstyr og lysmarkering. Testområdet påregnes at blive cirka 1 km bredt og cirka 4 km langt.

Vest for opstillingslinjen udlægges et vindfelt på en afstand af op til 4 km fra opstillingslinjen. I vindfeltet skal byggeri og vegetation tilpasses særlige krav i forhold til vind- og turbulensforhold.

Efter rydningen af plantageområderne for træer, vil der i stedet opstå nye naturtyper. Ved forvaltning og pleje af arealerne, kan disse over en årrække udvikle sig til klithede, der var områdets oprindelige naturtype.

I forbindelse med etableringen af testcenteret iværksættes en række afværgeforanstaltninger for at reducere påvirkningen af områdets natur og dyreliv. Der vil blive rejst skov både lokalt og andre steder i landet som erstatning for den skov, der er nødvendigt at fælde i forbindelse med projektet. Samtidig vil der blive etableret erstatningsnatur for den beskyttede natur der ødelægges af anlægsarbejdet, blandt andet for at sikre den økologiske funktionalitet opretholdt ved at anlægge

nye yngle- og rasteområder for arter omfattet naturbeskyttelseslovens bilag 3. Derudover vil selve anlægsarbejdet blive tilrettelagt på en sådan måde, at dyrelivet påvirkes mindst muligt, eksempelvis ved, at der ikke foretages skovrydning i yngletiden.

4.3 Fleksibilitet i anvendelse og mølleopstilling

Lovforslaget indeholder bestemmelser, der fastlægger placeringen af 7 vindmøller med totalhøjde på 250 m. Vindmøller af denne størrelse er ikke udviklet endnu, og lovforslaget indeholder derfor en bestemmelse om, at testområdet kan indrettes og anvendes til opstilling og afprøvning af mindre testmøller, indtil der er udviklet helt store mølletyper.

I starten vil testcentret eksempelvis kunne afprøve 10 vindmøller med en totalhøjde på 165 m. Over tid og i takt med udvikling af nye prototyper, som enten er højere eller større i rotordiameter, vil det samlede antal møller på testcentret blive mindre. Lovforslaget muliggør, at opstillingspladser, arbejdsområder og mastpladser kan indrettes fleksibelt indenfor testområdet, således at placeringen af disse løbende kan tilpasses det konkrete behov.

4.4 Master

Det er en del af projektet, at der opstilles målemaster for de enkelte møller. Lovforslaget indeholder bestemmelser om antallet af målemaster, og hvor de kan placeres. Det foreslås, at der kan placeres en målemast vest for hver enkelt vindmølle. Afstanden fra vindmøllen til den pågældende målemast vil være cirka $2\frac{1}{2}$ x rotordiameter, svarende til maksimalt 500-600 m. Samtidig kan målemastens højde tilpasses navhøjden på den vindmølle, der ønskes testet. Målemaster påregnes at blive op til 150 m høje. Foruden målemasterne vest for vindmøllelinjen kan der opstilles to permanente meteorologimaster på op til 250 m på testcentret.

De opstillede vindmøller må forventes at skulle lysmarkeres med hvidt blinkende lys. Der skal derfor opstilles lysmarkeringsmaster på testcentret.

4.5 Arbejdsarealer og serviceveje

Lovforslaget fastlægger, hvordan testområdet etableres med servicearealer og interne veje mv., jf. lovforslagets kortbilag 1.

Omkring hver testmølle kan der etableres et permanent arbejdsareal på 200x200 m og ved hver målemast et arbejdsareal på op til 100x100 m. Den præcise placering af det enkelte arbejdsareal ved målemasterne vil afhænge af den aktuelle vindmølles størrelse.

Der kan anlægges serviceveje i testområdet til transport af mølledele og servicevogne. Vejene foreslås anlagt i op til 10 m bredde med mulighed for at kunne udvides til 20 m ved hver mølleplads som et supplerende arbejdsareal. Lovforslaget gør det muligt, at der etableres et fælles arbejdsareal på 200 x200 m til midlertidig oplagring af mølledele og kraner samt etableres diverse servicebygninger til administration, lager, m.m. i den sydlige del af testområdet. Eltilslutning, transformere og anlæg til eltest kan placeres østligt indenfor testområdet i umiddelbar nærhed af det nuværende højspændingstracé eller i forbindelse med den eksisterende transformerstation.

4.6 El-ledninger

Der løber en 150 kV og en 60 kV luftledning parallelt gennem testområdet, måleområdet og vindfeltet. Luftledningerne er af drifts- og sikkerhedsmæssige grunde ikke forenelige med opstilling af vindmøller og må derfor nedtages og kabellægges på de delstrækninger, der krydser test- og måle-

området. Nedtagningen og kabellægningen skal efter lovforslaget ske senest samtidig med nettilslutningen af testcentret.

4.7 Arealer der berøres af testcentrets tilstedeværelse

De arealer, som lovforslaget vedrører, er vist på kortbilag 1 til lovforslaget. Arealerne er opdelt i en beskyttelseszone, et vindfelt, et måleområde og det egentlige testområde.

4.7.1 Beskyttelseszonen

For at sikre de bedst mulige testbetingelser fastlægges en beskyttelseszone på 6 km foran testcentret og 3 km bag testcentret. Inden for beskyttelseszonen er det nødvendigt for at opnå optimale driftsforhold for testcenteret, at der ikke opstilles vindmøller. Denne begrænsning i arealanvendelsen foreslås sikret med planlægningsmæssige bestemmelser, der begrænser bla. Thisted Kommunes adgang til at meddele tilladelse hertil efter den øvrige lovgivning, hvis beskyttelseszones funktion derved ændres eller påvirkes.

4.7.2 Vindfeltet

Vindfeltet er defineret som det område, hvor vinden passerer hen over landskabet, inden den når frem til vindmøllerne. Vindfeltets ydre grænse mod vest er fastlagt i en afstand af 4 km fra testområdet.

Hvis testcentret skal have optimale vindforhold, må der ikke være landskabselementer eller bygninger i vindfeltet, som er til hinder for gennemførelse af de ønskede målinger på testcentret.

Lovforslaget giver miljøministeren hjemmel til at pålægge begrænsninger for anvendelsen af de enkelte ejendomme i vindfeltet, således at der f.eks. ikke kan etableres landskabselementer, bygninger eller bygningsvolumener, som på én gang er både tætte, høje og lange, hvis det hindrer vindfeltets funktion. Eksisterende skov og levende hegn indenfor vindfeltet må ryddes, hvis det er nødvendigt for testcentrets funktion. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets bestemmelse om ekspropriation.

Det er endvidere nødvendigt at forhindre ny bydannelse mv., hvis det påvirker vindfeltet. Det foreslås derfor, at der ikke må udlægges nye arealer til byzone, sommerhusområde, skovrejsning eller anden arealanvendelse, hvis det påvirker vindfeltets funktion. Arealernes placering indenfor planlovens kystnærhedszone indeholder allerede begrænsninger for disse muligheder. Det foreslås endvidere, at der ikke må meddeles tilladelse til at opstille nye vindmøller eller til at opføre bygninger, der er mere end 12 m høje, hvis vindfeltets funktion derved ændres eller påvirkes.

Det er ikke hensigten, at der skal fjernes enkeltstående træer i private haver i Østerild eller ved ejendomme i vindfeltet.

Det eksisterende løvtræsbælte langs Gl. Aalborgvej forventes bevaret, ligesom eksisterende bygninger i vindfeltet, inklusive siloer og lader ikke berøres. Østerild, Klastrup eller Hjardemål Klit ligger i beskyttelseszonen og altså uden for vindfeltet.

Eksisterende landbrugsområder i vindfeltet vurderes fortsat at kunne være i landbrugsmæssig drift med dyrkede afgrøder op til 3 m, som for eksempel majs. Dog vil læhegn højere end 3-5 m påregnes at skulle ryddes. Lovforslaget indeholder hjemmel for miljøministeren til at tinglyse

servitutter på private ejendomme, der begrænser arealanvendelsen fsva. høje afgrøder mv. Der henvises til lovforslagets bemærkninger om ekspropriation.

For øvrige eksisterende tekniske anlæg i vindfeltet som vindmøller, råstofindvindingsområder og skydebane er der ikke særlige bindinger. Det kan dog vise sig nødvendigt at indgå aftaler om at stoppe driften af henholdsvis råstofindvindingen og skydebanen midlertidigt i perioder, hvor der udføres støjmålinger.

4.7.3 Måleområdet

Indenfor en afstand af 1 km fra møllerne er der behov for at kunne foretage målinger af de enkelte møller for eksempelvis støj. Forslaget fastlægger måleområde, hvor der efter forslaget ved ekspropriation kan gives testcentret adgang til bl.a. private arealer med henblik på at foretage målinger. Der henvises til lovforslagets bemærkninger til bestemmelsen i § 15.

4.7.4 Testområdet

Testområdet udgør det areal, som i nødvendigt omfang erhverves med henblik på at kunne etablere den del af testcentret der omfatter møllepladser med tilhørende målemaster, meteorologimaster, lysmarkering og andre bygningsanlæg der er nødvendige for testcentrets drift.

Nuværende boliger i testområdet nedlægges og overtages af staten.

4.8 Adgangsforhold

Lovforslaget giver miljøministeren mulighed for af hensyn til sikkerheden at afspærre arealer i testområdet og dermed fravige naturbeskyttelseslovens regler om offentlighedens adgang til naturen, når det er nødvendigt af hensyn til testcentrets etablering og drift. Det forventes ikke, at der vil blive opsat hegn omkring testområdet. I stedet påregnes adgangsvejen fra syd ind til testområdet at blive afspærret med bom og skiltning. Eksisterende stier og småveje, som fører ind mod testområdet, påregnes lukket for offentlighedens adgang via tydelig skiltning.

4.9 Erhvervelse og regulering af enkeltejendomme

Lovforslaget giver staten ved miljøministeren hjemmel til at erhverve, og hvor det er nødvendigt at ekspropriere de ejendomme, der ikke længere kan anvendes til beboelse pga. støj fra vindmøllerne. Der kan endvidere blive tale om at opkøbe yderligere ejendomme, som ligger delvis uden for støjgrænsen, men som har jord inden for. Lovforslaget indeholder hjemmel til at inddrage mindre privatejede arealer indenfor testområdet, hvis det viser sig at være nødvendigt af hensyn til testcentrets etablering og fremtidige drift.

Forslaget giver endvidere mulighed for mod erstatning at rydde private ejendomme for skov, hegn og anden bevoksning, og pålægge disse ejendomme indskrænkninger i ejerens rådighed over ejendommen, hvis det er nødvendigt for driften af centeret.

Lovforslaget er justeret i forhold til reglerne i lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven), således at der kan blive tale om at betale berørte lodsejerne for værditab pga. vindmøllerne i testcenteret.

4.10 Testcentrets ophør

Lovforslaget indeholder bestemmelser om, at testområdet skal ryddes for bygninger og anlæg mv. og reableres ud fra miljøministerens anvisninger til naturformål, når testcenteret nedlægges.

4.11 Den foreslåede ordning

Testcenteret vil blive anlagt og drevet af DTU, der forsker i vindenergi og afprøver vindmøller. Vindmølleindustrien vil få mulighed for at erhverve eller leje de enkelte testpladser på centret til afprøvning af prototyper, dvs. de vindmøller, der endnu ikke er sat i produktion.

4.12 Kontraktforhold mellem staten og brugerne

En række forhold vil blive fastlagt i kontrakter mellem de forskellige parter i projektet i forbindelse med anlæg og drift af testcenteret.

Det forventes, at der vil blive indgået kontrakter, der fastsætter de forskellige økonomiske forhold mellem parterne, og disses rettigheder og pligter i forbindelse med anlæg, drift og brugen af arealerne og for kravene til oprydning af arealerne, når et leje eller ejerforhold ophører.

4.13 Værditab på fast ejendom i henhold til lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven)

Testcenteret i Østerild Klitplantage er et statsligt anlægsprojekt. Lovforslaget tager udgangspunkt i, at lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven) finder anvendelse på de vindmøller, som er omfattet af lovforslaget. Som følge af det generelle forslag om, at den kommunale planproces efter planloven ikke finder anvendelse på testcenteret, er der behov for at justere VE-lovens bestemmelser om planprocessen.

Bestemmelserne i §§ 17-20 indeholder forslag til regler om den driftsansvarliges rettigheder og pligter, indkaldelse til offentligt møde og godkendelse af meddelelse herom, vurdering af værditab samt værditabsbetaling. I § 21 foreslås, at lovforslaget erstatter plangrundlaget efter lov om planloven i henhold til VE-lovens regler om den grønne ordning.

Bestemmelserne i forslagets §§ 17-20 om værditab på fast ejendom ved opstilling af vindmøller på testcenteret har til formål at sikre, at ejere af fast ejendom, der lider værditab som følge af vindmøllers opstilling på testcenteret, med de fornødne tilpasninger får betaling herfor efter de principper, som er gældende efter VE-loven.

Anlægsprojektet indebærer opstilling af forsøgsmøller, som til forskel for kommercielle vindmøller udskiftes. Udskiftningen vil ofte ske til større vindmøller efterhånden, som der er behov for at afprøve større møller. Det er ikke hensigten, at ejere af fast ejendom skal kunne gøre krav på betaling af værditab hver gang en vindmølle udskiftes i testcenteret. Efter forslaget vurderes værditabet for ejendomme på baggrund af materiale, der viser konsekvenserne af opstilling af 7 vindmøller på 250 meters højde. Værditabet skal således vurderes en gang for alle ud fra den forudsætning, at der opstilles 7 vindmøller på 250 meters højde. Se hertil bemærkningerne til § 10.

I lovforslagets § 10 kan der opstilles mindre vindmøller i perioden frem til, at der opstår behov for at teste vindmøller med en totalhøjde op til 250 m. Se hertil afsnit 4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

VE-lovens bestemmelser om grøn ordning i §§ 18-20 finder anvendelse på testcenteret. Dette betyder, at kommunen vil kunne ansøge om tilskud til udgifter til anlægsarbejder til styrkelse af landskabelige eller rekreative værdier i kommunen og kulturelle og informative aktiviteter i lokale

foreninger m.v. med henblik på at fremme accepten af udnyttelse af vedvarende energikilder i kommunen.

Testcentret etableres med henblik på test af prototypemøller, hvilket indebærer udskiftning af vindmøller og vindmølledele samt justering af maskinteknik på vindmøllerne. Som led i test af vindmøllerne på testcentret opskales effekten på møllerne løbende.

VE-lovens regler om køberet til vindmølleandele for lokale borgere finder ikke anvendelse på vindmøller som opstilles af testcenteret. Dette skyldes, at forsøgsmøller ikke er omfattet af køberetsordningen i VE-loven. Ligeledes finder reglerne om garantiordningen heller ikke anvendelse. Formålet med garantiordningen er at lette finansieringsmulighederne for lokale vindmøllelav eller andre lokale initiativgrupper og dermed forbedre mulighederne for lokalt forankrede vindmølleprojekter.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

På baggrund af de foreløbige vurderinger af behovet for skovrydning er det vurderingen, at der i første omgang er tale om en rydning på i størrelsesorden 800 ha. Skovrydningens omfang kan dog først blive fastlagt mere præcist på grundlag af et vindmålingsprojekt, som skal kortlægge de præcise vindforhold og afsluttes medio 2010. Denne kortlægning vil danne grundlag for en rydningsplan, der blandt andet skal fastlægge, hvor meget skov der i første omgang er nødvendigt at fælde i vindfeltet. I takt med, at vindmøllerne bliver højere, kan der på et senere tidspunkt blive behov for en yderligere rydning således, at den samlede skovrydning i værste fald når op på i størrelsesordenen 1200 ha skov.

Udgifterne til anlæg af testcenter vedrører:

- Ekspropriation, erstatninger og værditabsordning.
- Rydning af skov, genopretning af projektområde, VVM mv.
- Udgifter til anlæg af testområdet, herunder bygninger, veje mv.
- Udgifter til afværgeforanstaltninger, herunder erstatning af søer, heder, enge i testområdet, tekniske foranstaltninger og forbedringer af levesteder for flagermus og skovfugle.
- Udgifter til erstatningsskov, herunder 100 ha bynær statslig skov i Thy.

Hertil kommer årlige drifts- og vedligeholdelsesomkostninger (DTU) samt mindre indtægtstab og administrative omkostninger for staten.

Udgangspunktet er, at udgifterne forbundet med testcentret finansieres af centrets brugere, herunder bidrag til erstatningsskov. Det er endnu ikke muligt endeligt at fastlægge udgifterne til anlæg og drift af testcentret, erstatningsnatur, afværgeforanstaltninger samt klargøring af areal, herunder ekspropriation, rydning af skov, da det samlede udgiftsskøn i høj grad afhænger af omfanget af ekspropriationer, skovfældning og som følge heraf erstatningsnatur. Omfanget heraf vil først kunne fastlægges endeligt, når det endelige skovrydningsomfang er afklaret og når ekspropriationsprocessen er afsluttet.

Det skønnes foreløbigt, at udgifterne kan ligge i størrelsesordenen 210 mio. kr. ved fældning af 800 ha, heraf i størrelsesordenen 50 mio. kr. til erstatningsskov og 160 mio. kr. til de øvrige udgifter ved etablering af centret. Ved en skovfældning på 1200 ha vil udgiften til erstatningsskov stige til

størrelsesorden 70 mio. kr., og de øvrige udgifter ved etablering af centeret stiger til op til 170 mio. kr. i alt 240 mio. kr.

6. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil ikke have økonomiske konsekvenser for de landbrug, som må tåle periodevis opstilling af måleudstyr, idet det er forudsat, at landbrugeren vil blive erstattet for de skader, der eventuelt vil opstå samt tab som følge af dyrkningsbegrænsninger.

Testcentret forventes at styrke vindmølleindustriens konkurrenceevne og dermed markedsposition. Testcentrets brugere forventes at afholde alle udgifterne til testcentret via betaling til den driftsansvarlige og staten.

7. De administrative konsekvenser for borgere

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. De miljømæssige konsekvenser

8.1. Påvirkning af landskabet

Vindmøller på op mod 250 m højde vil have en væsentlig synlighed i det omgivende landskab og kunne ses på længere afstande.

Skalamæssigt vurderes landskabet i og omkring Østerild Klitplantage at være egnet til opstilling af store vindmøller på op mod 250 m. Områdets uberørte karakter vil dog påvirkes væsentlig af testområdets tekniske præg.

Set fra de omkringliggende arealer ved testområdet vil møllerne være visuelt dominerende. Det åbne landskab med lavtliggende fjorde og udstrakte engarealer giver vide udsyn, hvor møllerne kan ses selv over store afstande. Testmøllerne vil være synlige fra udkanten af flere af de omgivende landsbyer, men set fra landsbyernes midte vil møllerne være helt eller delvist skjulte bag bebyggelse, beplantning og andre elementer i de nære omgivelser. Indsigtslinjerne til henholdsvis Vesløs Kirke, Øsløs Kirke og Hunstrup Kirke kan muligvis blive visuelt forstyrret af det nye testcenter.

8.2. Påvirkning af fugle

I VVM-redegørelsen er det vurderet, at projektforslaget ikke vil skade bevaringsstatus for de fuglearter, som indgår i udpegningsgrundlaget for de omkringliggende internationale naturbeskyttelsesområder. Det fremgår, at der er en vis risiko for fuglekollision med møllerne, hvilket søges minimeret med tekniske afværgeforanstaltninger.

Rydningen af de nåletræsdominerede plantager vil betyde tab af ynglehabitat for fugle i området. Hovedparten af fuglene er vidt udbredte arter og anlægget af testcenteret vil derfor ikke have stor betydning, set i bestandsmæssig sammenhæng.

Området er desuden levested for gæs og svaner. I VVM-redegørelsen er det anført, at landbrugsarealer tæt på testcentret kun sjældent udnyttes af rastende eller fouragerende gæs, og at testcentret ikke står på tværs af gæssenes normale flyveretning til og fra foretrukne overnatningspladser i de nærtliggende fuglebeskyttelsesområder. Møllerne vil således heller ikke være til hinder for, at gæs på udpegningsgrundlaget i de nærtliggende fuglebeskyttelsesområder fortsat udnytter landbrugsområder udenfor fuglebeskyttelsesområdet omkring testcentret til fouragering. Samlet set vurderes det

således, at der vil blive opretholdt tilstrækkelige levesteder for gæs og svaner.

I forhold til gæs, herunder sædgæs, vurderes det, at testcenteret ikke vil påvirke bestandene af gæs i området negativt.

Rydningen af skov vil skabe et åbent og i kombination med de eksisterende arealer, et mere varieret landskab med flere levesteder for fugle. Der vil blive iværksat tekniske afværgeforanstaltninger for, at mindske risikoen for, at fugle flyver ind i målemasternes barduner i det åbne landskab.

8.3. Sjældne og værdifulde arter

Der er konstateret en række sjældne og værdifulde arter på områdets naturarealer eller i nærheden. En del af disse er omfattet af den danske rødliste eller bilag IV i EF-Habitatdirektivet. De hjemmehørende bilag IV-arter fremgår af naturbeskyttelseslovens § 3.

Som eksempler på bilag IV-arter i området kan nævnes damflagermus, vandflagermus, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Yngle- og rasteområderne for disse arter er både efter habitatdirektivet og naturbeskyttelsesloven beskyttet mod ødelæggelse eller beskadigelse. Som følge af denne beskyttelse må et yngle- eller rasteområde ikke ødelægges, medmindre den økologiske funktionalitet opretholdes, f.eks. ved at der lokalt etableres nye yngle- og rasteområder for de berørte bilag IV-arter.

Det åbne landskab, som vil blive skabt som følge af etableringen af testcentret, med indhold af intensivt og ekstensivt landbrug og arealer med eksisterende oprindelig og ny genetableret natur vil overordnet set være en gevinst for områdets dyr og planter.

Afværgeforanstaltninger vil derudover målrettet modvirke, at bestande påvirkes negativt. Der vil blive etableret nye yngle- og rasteområder til erstatning for dem, der ødelægges som følge af anlægsarbejder. For flagermus vil der blive etableret nye levesteder eller kvaliteten af eksisterende levesteder forbedres på de statslige naboarealer.

8.4. Genskabelse af klitheder

Forslaget gør det muligt at genskabe de klitheder, som blev tilplantet for 70-120 år siden.

Rydning af testområde og vindfelt og den efterfølgende landskabsforvaltning og naturpleje vil arealmæssigt eller skalamæssigt blive en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark. Når plantagearealerne ryddes, vil der gennem en passende forvaltning og pleje af arealerne kunne understøttes en mosaik af forskellige naturtyper, der alle er oprindelige på stedet og som samtidig alle sikrer åbne vindforhold.

Forslagets miljømæssige konsekvenser er indgående skrevet i Miljøministeriets rapport: "VVM-redegørelse: Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild, januar 2010"

8.5. Påvirkning ved naboer

Opstillingen af vindmøller kan have væsentlige konsekvenser for nærmeste nabobeboelser. Lovforslaget er udformet, så det følger samme regelsæt og vejledninger som gælder for andre typer af vindmølleprojekter.

Der er et mindre antal ejendomme i og omkring testområdet, der vil ligge indenfor afstands- og/eller støjgrænser, som forudsætter, at boligen på disse ejendomme nedlægges. Lovforslaget giver miljøministeren hjemmel til at ekspropriere ejendommene. Lovforslaget indeholder endvidere hjemmel til at inddrage mindre privatejede arealer indenfor testområdet, hvis det viser sig at være nødvendigt af hensyn til testcentrets etablering og fremtidige drift.

Lovforslaget ændrer ikke på de gældende regler om afstands- og støjkraft, som derfor vil være overholdt for alle øvrige ejendomme omkring testområdet, heriblandt campingpladsen Hjordemål Klit Camping og Frøstrup lejren.

9. Forholdet til EU-retten

Forslaget opfylder betingelserne i VVM-direktivets² artikel 1.5 for projekter, der vedtages i enkeltheder ved en særlig national lov og tilgodeser fugle- og habitatdirektiverne³.

Forslaget indeholder bestemmelser om anvendelse af VE-lovens grønne ordning. Grøn ordning til styrkelse af lokale landskabelige og rekreative værdier finansieres ved, at Energinet.dk indbetaler et beløb til ordningen på 0,4 øre pr. kWh for elektricitet fra nye vindmøller. Kommissionen besluttede i marts 2009, at den grønne ordning udgør statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, som er i overensstemmelse med fællesskabsretten. Ved lovforslaget ændres støttesatsen ikke.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

---

² Rådets direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (85/337/EØF) med senere ændringer

³ Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for Erhvervslivet	Testcentret forventes at styrke vindmølleindustriens konkurrenceevne og dermed markedspostion	Vindmølleindustrien vil have udgifter til køb eller leje af prøvepladser.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	<p>Testcentret er designet til på længere sigt at kunne rumme opstilling af vindmøller med en effekt på op til i alt 140 MW, hvilket derved vil bidrage til opfyldelse af Danmarks klima- og energipolitiske målsætninger.</p> <p>Efter rydningen af plantageområderne for træer vil der i stedet opstå nye naturtyper, herunder klithede.</p> <p>Der iværksættes en række afværgeforanstaltninger for at reducere påvirkningen af områdets natur og dyreliv.</p> <p>Der etableres erstatningsskov 1:1 i stedet for den fredskov, der ryddes.</p>	De umiddelbare væsentligste miljømæssige konsekvenser er rydningen af store arealer med skov i form af klitplantage og den deraf følgende påvirkning af områdets dyreliv, en væsentlig visuel påvirkning af landskabet samt en vedvarende støjpåvirkning af et i dag stort støjmæssigt upåvirket rekreativt område. Desuden indebærer forslaget en indskrænkning i offentlighedens adgang til dele af i dag offentligt tilgængelige arealer.
Administrative konsekvenser	Ingen	Ingen

for borgerne	
Forholdet til EU-retten	Forslaget opfylder betingelserne i VVM-direktivets ⁴ artikel 1.5 for projekter der vedtages i enkeltheder ved en særlig national lov. Lovforslaget tilgodeser fugle- og habitatdirektiverne ⁵ .

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslagets formål er at fastsætte de planlægningsmæssige rammer for et nationalt testcenter for store vindmøller med en sådan detaljeringsgrad, at lovforslaget kan opfylde betingelserne i artikel 1.5 i VVM-direktivet⁶ og de tilsvarende bestemmelser i § 4 i bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning.

Efter bestemmelsens stk. 2, skal testcentret skabe mulighed for at afprøve prototyper af nye hav- og landvindmøller. Ved en prototype forstås en ny vindmølletype, der er under udvikling, og som ikke sælges kommercielt. Der skal være udstedt en tidsbegrænset godkendelse som forsøgsmølle i henhold til Energistyrelsens godkendelsesordning (jf. Bekendtgørelse om teknisk godkendelsesordning for konstruktion, fremstilling, opstilling, vedligeholdelse og service af vindmøller) for møllen. Ved bestemmelsen fastlægges endvidere en maksimal totalhøjde på testmøllerne på 250 m.

Stk. 3 angiver testcentrets placering og en områdeinddeling af de berørte arealer ved Østerild. Lovforslagets geografiske afgrænsning er vist på lovforslagets kortbilag 1.

Til § 2

DTU foreslås at forestå anlæg og drift af testcenteret i Østerild Klitplantage. DTU driver i forvejen den eksisterende nationale prøvestation for prototypemøller i Høvsøre og et prøvefelt ved Risø. Af hensyn til arealernes pleje forbliver miljøministeren ejer af de statsejede arealer og overtager eksproprierede arealer, jf. dog bemærkningerne til § 16.

⁴ Rådets direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (85/337/EØF) med senere ændringer

⁵ Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368), Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 363, side 368) og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, (EU-Tidende 2004 nr. L 143, side 56).

⁶ Rådets direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (85/337/EØF) med senere ændringer.

Den driftsansvarlige også ansvarlig for, at forpligtelserne i lovforslaget overholdes. Eksempelvis helikopterflyvning i strid med lovforslagets § 14. Endvidere vil den driftsansvarlige være ansvarlig for centrets overholdelse af lovgivningen i øvrigt.

Til stk. 2

Den driftsansvarlige har ikke ejendomsretten til de statsejede arealer indenfor lovens område. Det aftales ved kontrakter mellem Miljøministeriet og den driftsansvarlige, hvordan den driftsansvarlige anvender arealerne, og i hvilket omfang den driftsansvarlige kan eller skal udøve ejerbeføjelser på statens vegne i forhold f.eks. styring af byggeri og udlejning og salg af møllepladser til vindmølleindustrien.

Brugerne af møllepladserne afholder udgifterne til anlæg og drift af testcentret, dvs. fællesudgifter til bl.a. vedligeholdelse af fælles installationer, arbejdsarealer og bygninger samt løbende rydninger og pleje af de enkelte områder og afværgeforanstaltninger, herunder anlæg af erstatningsnatur.

Til stk. 3

Det foreslås, at miljøministeren plejer de statsejede naturarealer indenfor lovens område. Plejen vil blive udført således, at testcentrets funktionalitet opretholdes, men sådan at der kan udføres afværgeforanstaltninger i nødvendigt omfang, jf. forslaget § 9.

Til § 3

Projektet om etablering af et nationalt testcenter er beskrevet i VVM redegørelsen. Testcentret etableres i overensstemmelse med projektet, og lovforslaget fastlægger detaljerede bestemmelser i lovforslagets kapitel 2 herom.

Testcenteret skal etableres med møllepladser på en nord/syd gående ret linje i testområdet, som vist på lovforslagets kortbilag 1.

Det fremgår af VVM-redegørelsen, at vindmøllerne placeres sådan, at gældende regler (Miljøministeriets bekendtgørelse om støj fra vindmøller) kan overholdes med de grænseværdier, der er gældende for henholdsvis landzone og arealer med støjfølsom anvendelse. Efter gældende regler må støjen ikke overskride 44 dB(A) ved 8m/s og 42dB(A) ved 6 m/s, og for campingpladsen og Østerild med de skærpede krav for støjfølsom anvendelse, må støjen ikke overskride 39dB(A) ved 8m/s og 37dB(A) ved 6 m/s. Støjkravene kan derfor være bestemmende for den konkrete anvendelse af prøvepladserne.

For at vindmøllerne kan placeres sådan, at støjkravene kan overholdes, vil det være nødvendigt at nedlægge et antal boliger i testområdet. Når testcenteret er etableret, vil der ikke være boliger i testområdet. Der henvises bl.a. til bemærkningerne til § 15 i lovforslaget om ekspropriation.

De målinger, der skal udføres i forbindelse med afprøvning af vindmøllerne, udføres normalt i navhøjde eller i terræn afhængig af målingernes karakter. Til dette formål giver lovforslaget mulighed for at anlægge pladser til målemaster og at opstille en målemast vest for hver mølleplads.

Målemastens afstand fra møllepladsen vil kunne variere afhængig af den enkelte mølles størrelse og den pågældende måling, og det samme gælder målemastens højde. For at reducere synligheden af

målemasterne opføres de i overensstemmelse med lovforslagets § 11 som bardunmaster og fikseret ved hjælp af barduner.

Det foreslås, at selve testcentret efter anvisning fra Statens Luftfartsvæsen vil blive lysmarkeret af hensyn til flysikkerheden med to 250 m høje lysmaster placeret henholdsvis nord og syd for møllepladserne. Da lysmarkeringen også skal markere målemasterne, vil lysmarkeringsmasterne kunne placeres lidt vestligt for den nord/syd gående vindmølle placering.

Endvidere kan der på den nord/sydgående linje placeres to op til 250m høje meteorologimaster.

Til § 4

Der etableres adgang til området fra Gl. Aalborgvej. Det fremgår af lovforslagets kortbilag 1.

De interne serviceveje foreslås anlagt i en bredde af op til 10 m. Servicevejene kan udvides til 20 m ved hver mølleplads som et supplerende arbejdsareal, hvis det bliver nødvendigt. I forbindelse med vejene kan anlægges parkeringspladser.

Der anlægges en intern servicevej, som forløber nord/syd mellem møllepladserne, og hvis sydlige ende forbindes til Gl. Aalborgvej. Vinkelret på den nord/sydgående servicevej og mellem den enkelte mølleplads og målemast etableres serviceveje til målemasterne. Vejenes bredde skal sikre det mindst mulige indgreb i områdets natur samtidig med, at der kan sikres en uhindret transport af mølledele til de enkelte møllepladser.

Omkring hver testmølle kan der etableres et permanent arbejdsareal på 200 x 200 m og ved hver målemast et arbejdsareal på op til 100x100 m. Den aktuelle placering af det enkelte arbejdsareal i forbindelse målemasterne vil afhænge af den pågældende vindmølles størrelse.

Det foreslås, at disse arealer ikke må anvendes til arbejder, der indebærer håndtering af olier, kemikalier, maling og lignende bortset fra vedligeholdelse af mølletårne.

På testcentret kan der etableres ét fællesareal, der for at undgå forurening af grund- og overfladevand skal være befæstet med et underlag, der kan tilbageholde vand, olie og kemikalier, til brug for reparationer mv., der kræver brug af olie, kemikalier eller maling. Spild og regnvand fra dette areal skal opsamles i en lukket tank og bortskaffes i overensstemmelse med gældende regler eller ledes til offentlig kloak.

I øvrigt gælder miljøbeskyttelseslovens regler om beskyttelse af jord og grundvand mv.

Til § 5

Alle befæstede arealer kan anlægges med almindelige bundsikringsmaterialer, og der skal være et dæklag af stabilgrus. Kravet om et dæklag af grus skal sikre, at vejarealer visuelt indgår som en del af landskabet og naturen og samtidig tillader nedsivning af vand. Vejarealerne skal have den fornødne bæreevne til kørsel med de tunge transportere under alle vejrforhold.

Det fastlægges i kontrakter mellem staten, den driftsansvarlige og brugerne af møllepladserne om anvendelsen af arealerne i testcentret, hvordan overskudsjord håndteres og anvendes, herunder at

eventuel overskudsjord ikke må anvendes til at skabe nye landskabselementer eller spredes, så der sker en utilsigtet påvirkning af områdets natur.

I overensstemmelse med VVM-redegørelsen vil dette blive sikret ved at overskudsjorden udjævnes langs servicearealerne eller bortskaffes fra området. Det sidste gælder specielt for overskudsjord fra udgravning af fundamenter, der etableres på blød bund.

Til § 6

Testcenterets bebyggelse vil foruden vindmøller bestå af en række bygninger. Efter lovforslaget kan der opføres et antal bygninger, der er beskrevet nærmere i VVM redegørelsen, og som er begrænset til, hvad der er nødvendigt for centrets drift.

Inden for vindfeltet kan der etableres mindre informationscentre med småbygninger. Det er foreslået, at miljøministeren kan stille krav til den ydre udformning af bygningerne i kontrakterne med den driftsansvarlige og brugerne af møllepladserne, så de bliver udført overensstemmende med Skov- og Naturstyrelsens designmanual for småbygninger i skoven.

I den sydligste del af testområdet kan der opføres administrations- og lagerbygninger. En transformer og bygning til eltest kan opføres i testområdet umiddelbart øst for møllepladserne og i tilknytning til højspændingstracéet eller ved den nuværende transformerstation. Det fremgår af kortbilag 1 til lovforslaget.

Der vil blive mulighed for at opsætte skure på de befæstede arealer til tekniske installationer. Disse skure foreslås højst hver især at måtte være på 20 m². Den nærmere ydre udformning af bygninger vil fremgå af leje og driftskontrakterne, f.eks. at de udformes i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens designmanual for småbygninger i skoven.

Det vil endelig ligeledes fremgå af kontrakter, at den bygningsmæssige fremtoning af hensyn til landskabet holdes indenfor de bygningsmæssige udtryk i farvevalg, der gælder for bygninger på statsejede skovarealer, ligesom bygningerne højdemæssigt skal overholde de normale begrænsninger i landzonen på 8,5 m.

I stk. 4 foreslås det, at miljøministeren kan give tilladelse til at fravige placeringer af bygninger, jf. kortbilaget, og af bygningshøjden, jf. stk. 1 og 2, hvis der er funktionsmæssige grunde herfor.

Til § 7

Der er ikke generelle retningslinjer eller regler for vindmøllers afstand til højspændingsledninger, men almindeligvis anbefales, at der holdes en afstand mellem møllerne og ledningerne på minimum 1 gange møllens totalhøjde.

Der skal opstilles målemaster foran møllerne. Da målemasterne bliver bardunerede master, vil de kunne komme i konflikt med de eksisterende luftledninger. Hertil kommer, at der omkring prøvestandene vil være hyppig aktivitet i form af opstilling/nedtagning af tårne, påsætning af vinger m.v. Dette medfører kørsel med større krananlæg i området, som vanskeliggøres af krav til sikkerhedsafstande til spændingsførende ledningsanlæg.

Det er således ud fra anlægs-, drifts- og sikkerhedsmæssige hensyn formålstjenligt, at de aktuelle luftledningsforbindelser kabellægges på de delstrækninger, der krydser test- og måleområdet.

Der er to højspændingsledninger, som krydser testområdet og måleområdet ved Østerild i én tracé, nemlig en 60 kV-luftledning og en 150 kV-luftledning, som pt. er ejet af henholdsvis af den lokale netvirksomhed Thy-Mors Elnet A/S og den regionale transmissionsvirksomhed NV Net A/S.

Da luftledningerne forhindrer en hensigtsmæssig udnyttelse af arealet til opstilling af vindmøllerne, og da de stiller krav til sikkerhedsafstande, som gør det vanskeligt at opstille og nedtage møller, pålægges det ejerne af luftledningerne at demontere og kabellægge de delstrækninger, som krydser test- og måleområdet senest samtidig med nettilslutning af testcentret.

Den 4. november 2008 indgik partierne bag energiaftalen af 21. februar 2008 en aftale om retningslinjer for den fremtidige udbygning af det overordnede transmissionsnet i Danmark. I henhold hertil skal både nye og eksisterende 132-150 kV-luftledningsnet kabellægges i overensstemmelse med en sammenhængende kabelhandlingsplan. Denne plan er efterfølgende udarbejdet af Energinet.dk i samarbejde med de regionale transmissionselskaber og offentliggjort marts 2009.

Af kabelhandlingsplanen fremgår det, at 150 kV-luftledningen gennem området kan forventes kabellagt i 5-års perioden 2012-2016.

Der eksisterer ikke en tilsvarende overordnet plan for kabellægning af mellem- og lavspændingsnettene, hvorfor kabellægning heraf sker på initiativ af de lokale netvirksomheder. Thy-Mors Elnet A/S forventer imidlertid at 60 kV luftledning gennem området vil blive kabellagt inden 2020.

Med forslaget i *stk. 1* pålægges netvirksomhederne at fremrykke kabellægningerne af de luftledninger, som krydser testområdet og måleområdet, således at de er fjernet og kabellagt senest samtidig med nettilslutning af testcentret. Overslagsmæssigt drejer det sig om en længde på ca. 2 km. Det er dog op til de enkelte netvirksomheder nærmere at vurdere, om det som følge af pålægget er hensigtsmæssigt samtidig at kabellægge en større strækning eller evt. hele strækningen mellem transformerstationerne.

En fremrykket kabellægning af luftledningerne gennem test- og måleområdet kan i forhold til den planlagte kabellægning medføre meromkostninger.

Det fremgår af lovforslaget, at Energinet.dk dækker de dokumenterede merudgifter i forbindelse med fremrykningen af kabellægningen, som derved opkræves hos alle elforbrugere over nettariffen, som nævnt i elforsyningslovens § 8, stk. 4.

Til § 8

Området der berøres af testcentret er delvis skovbevokset. Skovbevoksningen kan udgøre en hindring både for etablering af selve centret og være en hindring for at sikre optimale vindforhold, som er en forudsætning for områdets anvendelse som testcenter.

Bestemmelsen giver miljøministeren mulighed for at rydde skov og bevoksning i det omfang, det er nødvendigt for at etablere og drive testcentret. På baggrund af de foreløbige vurderinger af behovet for skovrydning er det vurderingen, at der i første omgang er tale om en rydning på i størrelses-

orden 800 ha. Skovrydningens omfang kan dog først blive fastlagt mere præcist på grundlag af et vindmålingsprojekt, som skal kortlægge de præcise vindforhold og afsluttes medio 2010. Denne kortlægning vil danne grundlag for en rydningsplan, der blandt andet skal fastlægge, hvor meget skov det i første omgang er nødvendigt at fælde i vindfeltet. I takt med, at vindmøllerne bliver højere, kan der på et senere tidspunkt blive behov for en yderligere rydning således, at den samlede skovrydning i værste fald når op på i størrelsesordenen 1200 ha skov.

Miljøministeren gives efter § 8 stk. 2 i lovforslaget hjemmel til, at etablere erstatningsskov på statslige og private arealer. Dette kan ske gennem statslig skovrejsning og privat skovrejsning med tilskud. Det er hensigten, at miljøministeren, som kompensation for de ryddede skovarealer, etablerer erstatningsskov i forholdet 1:1. Erstatningsskoven kan etableres i hele landet, men 100 ha etableres lokalt i Thy.

Til § 9

Bestemmelsen giver miljøministeren hjemmel til at iværksætte de afværgeforanstaltninger, som er nødvendige af hensyn til den generelle naturbeskyttelse, herunder hensynet til de EU-retlige forpligtelser, der følger af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet.

For at tilgodese disse hensyn iværksættes der gennem anlægsloven afværgeforanstaltninger, blandt andet for i nødvendigt omfang at medvirke til at anlægsarbejdet ikke har en skadelig virkning for arterne og bestandene.

Anlægget af testcentret må betragtes som en særlig situation, da der ikke tidligere i forbindelse med et anlægsarbejde er sket skovrydning med påvirkninger af levesteder for dyr i et tilsvarende omfang. De påtænkte afværgeforanstaltninger afspejler denne særlige situation.

Området, hvor testcenteret vil blive etableret, er bl.a. levested for en række af de beskyttede arter, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3. Det drejer sig eksempelvis om flagermus og spidssnudet frø. Anlæggelsen af testcenteret ved Østerild vil kunne påvirke disse arters yngle- og rasteområder. Bestemmelsen giver mulighed for, at der foretages de nødvendige afværgeforanstaltninger, som kan modvirke effekten af mulige skader på yngle- og rasteområder for de berørte arter. Dette sker eksempelvis ved, at der i nødvendigt omfang etableres nye yngle- og rasteområder for flagermus på statslige ejede naboarealer, og ved at der i særligt følsomme områder ikke bliver anvendt maskiner til skovning for at undgå skader på yngle- og rasteområder for beskyttede arter.

Hvis der i forbindelse med anlægsarbejdet sker skade på yngle- og rasteområder for arter omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3 eller naturområder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, vil disse blive erstattet efter gældende praksis i forholdet 1 til 2.

I forbindelse med anlægsarbejdet og rydningen af skovområdet kan der være påvirkninger, som kan virke forstyrrende for fugle og for arter omfattet af naturbeskyttelseslovens bilag 3. Tilsvarende vil anlægsarbejdet også kunne skade fugles reder og æg. Bestemmelsen giver hjemmel til, at der kan foretages relevante afværgeforanstaltninger med henblik på at undgå, at forstyrrelserne har skadelig virkning for arten eller bestanden. Samtidig skal der gennem afværgeforanstaltninger i nødvendigt omfang tages hensyn til fugles æg og reder. For at tilgodese disse hensyn vil der ikke blive foretaget skovrydning eller ryddet kvas i perioden fra 1. marts til 15. juli, da fugle yngler i denne periode.

Kvas vil blive fjernet gradvist, således at dyrelivet har mulighed for at undvige til det resterende kvas.

Bestemmelsen i stk. 3 giver miljøministeren mulighed for at iværksætte andre afværgeforanstaltninger, som er nødvendige af hensyn til naturbeskyttelsen. Med bestemmelsen vil blandt andet områder, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, kunne erstattes, hvis de påvirkes af projektet. Tilsvarende vil der med denne bestemmelse også kunne iværksættes tiltag som tilgodeser bestandene af fugle i området.

Der er i VVM-redegørelsen beskrevet en række konkrete afværgeforanstaltninger, som iværksettes i nødvendigt omfang, eksempelvis genopretning og forbedring af vandhuller til erstatning for de vandhuller, der ødelægges i forbindelse med etableringen af testcentret. Andre mulige afværgeforanstaltninger vil kunne blive identificeret i forbindelse med yderligere feltundersøgelser af området. Sådanne andre afværgeforanstaltninger vil kunne træde i stedet for de i VVM-redegørelsen beskrevne i det omfang disse i øvrigt ikke vil kunne skade andre dele af miljøet.

Der udestår eventuelle oplysninger, som indkommer i forbindelse med høringen af VVM-redegørelsen og anlægslovsforslaget. Derudover vil der blive iværksat undersøgelser af arter og naturtyper omfattet af EU-forpligtelser, som i løbet af de kommende måneder eventuelt mere præcist vil kunne fastlægge behov for afværgeforanstaltninger.

Til § 10

Det foreslås, at der skal kunne opstilles 7 møller op til 250 m totalhøjde.

Efter projektbeskrivelsen i VVM redegørelsen findes en bolig nord for den nordlige mølleplads, der ikke er planlagt nedlagt som en del af projektet.

Det betyder, at der kan placeres op til 6 vindmøller af 250 m totalhøjde men på den nordligste prøveplads en vindmølle på maksimalt 210 m totalhøjde pga. kravene til afstand mellem boliger og vindmøller.

Hvis boligen ved den nordlige mølle opgives på et tidspunkt, vil der kunne opføres en vindmølle af samme størrelse som på de øvrige pladser.

I stk. 2, foreslås, at der kan etableres midlertidige prøvepladser for mindre vindmøller på den nord/sydgående linje indtil behovet for at teste møller på 250 m højde opstår. Der henvises til afsnit 4.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget om, at der kan opstilles og afprøves mindre vindmøller indtil der er udvikles store vindmøller på 250 m, og at der sikres en fleksibilitet i forhold til antallet af vindmøller afhængig af deres størrelse.

Til § 11

Lys- og målemaster og meteorologimasten må være op til 250 m i højden og skal udføres som bardunmaster. Valget af bardunmaster er sket ud fra et ønske om mindske masternes synlighed i landskabet, samt ønsket om større fleksibilitet og flytbarhed.

Til § 12

Kravet i forslaget § 12 om at holde vindmøller og tårne med ensartet farvevalg, er begrundet i hensynet til at mindske den landskabelige påvirkning.

Dette vil fremgå af de kontrakter, der indgås med de kommende ejere af møllerne. Det forventes at blive farven bliver RAL 7035 og glanstal under 30, og at eneste undtagelse er farvemærker som skyldes hensynet til flysikkerheden eller naturbeskyttelsen. Der kan dog etableres forsøg med ultraviolette farver, som kan ses af fugle.

Møllerne må i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens § 21 ikke anvendes til reklame, bortset producentlogo i tårnhatten. Dette vil blive præciseret i kontrakter med brugerne af møllepladserne og den driftsansvarlige, ligesom det vil fremgå, at der i øvrigt må ikke opsættes reklamer og producentnavn på og omkring testcentret.

Møllerne må ikke være belyst udover hvad der kræves af hensyn til flysikkerheden. Dog kan møllerne belyses i forbindelse med opsætning og i kortvarige perioder i forbindelse med tests.

Efter Statens Luftfartsvæsen bestemmelse om Civil Luftfart, BL 3-10 skal vindmøller med en højde på 150 meter eller derover afmærkes med højintensivt lys. Der opstilles en lysafmærkningsmast i hver ende af møllerrekken på op til 250 meter svarende til den maksimale højde på vindmøllerne på testcentret. Statens Luftfartsvæsen vurderer på baggrund af bl.a. en projektbeskrivelse i hvilket omfang, der er behov for afmærkning på vindmøllerne.

Til § 13

Det foreslås, at ingen bolig må være udsat for mere end 10 timers reel skyggetid årligt. Det betyder, at den driftsansvarlige kan kræve vindmøllerne standset for at overholde dette.

Til § 14

Det foreslås, at helikopterflyvning i forbindelse med tests, servicering eller oplæring begrænses og kun må finde sted 10 dage årligt. Bestemmelsen har til formål at begrænse støjgener i området.

Til § 15

Forslaget giver miljøministeren hjemmel til at erhverve, og hvor det er nødvendigt at ekspropriere, fast ejendom mv. inden for lovens område, dvs. inden for det vindfelt, måleområde og testområde, der er vist på bilaget til lovforslaget.

Testområdet er på ca. 450 ha, hvoraf ca. 125 ha er privatejet, mens staten ejer resten af området. For at overholde krav i gældende regler om støj fra vindmøller, vil der blive behov for at nedlægge et antal boliger i testområdet og eventuelt i måleområdet og vindfeltet.

Beboelsesejendomme inden for en støjzone på 44db vil blive opkøbt eller eksproprieret, da beboelse ikke er tilladt i støjzonen. Der kan endvidere blive tale om at opkøbe yderligere ejendomme, som ligger delvis uden for støjgrænsen, men som har jord inden for. De pågældende har krav på at få deres sag prøvet for ekspropriationskommissionen.

Den driftsansvarlige vil, i det omfang det er foreneligt med driften af centret, kunne etablere administration eller lign. i eksproprierede bygninger.

Det er hensigten, at den største del af arealerne inden for testområdet skal tilhøre staten for at skabe størst muligt råderum for driften af testcenteret, men der kan være arealer i privat eje, hvis det vil være foreneligt med driften af testcenteret.

For at give de bedst mulige betingelser for driften af testcenteret og for udførelsen af testcenterets målinger, undersøgelser og forskning, vil det være nødvendigt at rydde skov og læhegn mv. i testområdet, måleområdet og i vindfeltet.

Af hensyn til testcentrets funktion vil det derfor være nødvendigt at pålægge en række private ejendomme vest for testcenteret servitutter, som skal begrænse omfanget af høje anlæg og skovtilplantning mv. på ejendommene samt give mulighed for adgang til disse for at pleje bevoksninger mv., så servitutten overholdes.

Som led i driften af testcenteret vil der være behov for at foretage målinger fra forskellige positioner i området, herunder på private ejendomme. For at sikre testcenteret denne adgang kan miljøministeren tinglyse servitutter, der sikrer den driftsansvarlige og møllerejernes personale adgang til at gå ind på private ejendomme og foretage de nødvendige målinger.

Erstatningen for servitutten vil kunne prøves ved taksation, men der kan i forhandlinger tages udgangspunkt i de takster, som anvendes af teleselskaber og forsyningsselskaber ved pålæg af rådighedsindskrænkninger og foretagelse af tilsyn.

Det fremgår af VVM redegørelsen, at den eksisterende skydebane kan have behov for at kunne udvides, men at opførelse af den nødvendige støjvold pga. højden vil medføre gener for driften af testcenteret. Bestemmelsen om ekspropriation giver hjemmel til, at miljøministeren kan begrænse denne mulighed.

Tilsvarende kan der blive indgået aftale med den eller de, der driver råstofindvindingen ved Klstrup, Hjørdemål og Abildhave samt skydebanen nord for Østerild om at standse aktiviteterne i forbindelse med støjmålinger.

Som udgangspunkt foretages den statslige erhvervelse ved ekspropriation. Ved at gennemføre arealerhvervelserne ved ekspropriation sikres en ens behandling af alle lodsejere, idet en uvildig instans (Kommissarius) forestår arbejdet. Samtidig sikres, at man kan nå at få erhvervelserne på plads inden for den planlagte tidsramme for projektet. Men staten er ikke afskåret fra at erhverve ejendomme uden ekspropriation, hvis lodsejer ønsker det. Erhvervelsen sker efter reglerne om statens erhvervelse af fast ejendom og godkendes af SKAT.

Proceduren følger reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation.

Med bestemmelsen i stk. 3 sikres det, at grundejerne erstattes eventuelle tab i forbindelse hermed, f.eks. nedtrampning af korn. Der findes i dag aftalte takster for den slags skader mellem landbruget og teleselskaber mv., men disse har alene vejledende karakter. Erstatning kan aftales eller fastsættes ved taksation.

Til § 16

Efter den foreslåede bestemmelse kan møllepladserne sælges eller udlejes til de producenter, der vil opstille testmøller, i stedet for at de lejer møllepladsen.

De nærmere betingelser for erhvervelse og brug af arealerne og testcentret mv. sikres ved kontrakt mellem staten, den driftsansvarlige og brugerne af møllepladserne.

Bestemmelsen i stk. 2 sikrer, at arealer, som en vindmølleproducent har købt af staten med henblik på at opstille og teste vindmøller, anvendes aktivt til testformål.

Til § 17

Det følger af forslaget til § 17, at VE-loven skal anvendes på vindmøller, der opstilles på testcentret, med mindre andet følger af bestemmelserne i forslagets §§ 18-21. Udgangspunktet er således, at VE-loven finder anvendelse med visse modifikationer af hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for de vindmøller, der er omfattet af lovforslaget. Se i øvrigt afsnit 4.13 i de almindelige bemærkninger herom. Forslaget indeholder således nogle forslag til ændringer til VE-lovens regler i §§ 6-12 om værditab på fast ejendom ved opstilling af vindmøller og §§ 18-20 om grøn ordning til styrkelse af lokale og landskabelige og rekreative værdier.

Det foreslås, at de regler der er udstedt i medfør af VE-loven også finder anvendelse på vindmøller, der opstilles på testcentret. Dette omfatter bekendtgørelse nr. 279 af 3. april 2009 om værditab på fast ejendom ved opstilling af vindmøller. Bekendtgørelsen er udstedt af klima- og energiministeren i henhold til § 7, stk. 4, og § 8, stk. 1, i VE-loven og indeholder regler om Taksationsmyndighedens virksomhed og sekretariatsbetjeningen heraf.

Bekendtgørelse nr. 400 af 26. maj 2009 om administration af tilskud til grøn ordning finder også anvendelse på forsøgsmøllerne på testcentret. Bekendtgørelsen er udstedt af klima- og energiministeren i henhold til § 20, stk. 2, nr. 1, 3 og 4 i VE-loven og indeholder regler om krav til ansøgninger om tilsagn til tilskud og krav til ansøgninger om udbetaling af tilskud.

Endelig finder bekendtgørelse nr. 1008 af 20. oktober 2009 om visse vindmøller, der nettilsluttes fra 1. september 2010 udstedt i henhold til i medfør af § 76, stk. 1 i VE-loven anvendelse.

Forudsætningen for at VE-lovens bestemmelser for værditab på fast ejendom finder anvendelse er, at den pågældende ejendom ikke er blevet eksproprieret. Fast ejendom, der er eksproprieret efter § 15 er derfor undtaget denne lovs og VE-lovens bestemmelser om værditab på fastejendom.

Til 18

Det foreslås, at den driftsansvarlige indtræder i de pligter og rettigheder, som er tillagt opstilleren i §§ 6-12 i VE-loven.

I VE-loven påhviler denne forpligtelse opstilleren, men denne konstruktion er ikke hensigtsmæssig for testcenteret, hvor forskellige virksomheder forventes løbende at opstille og nedtage vindmøller. Den ansvarlige for betaling af værditabet er derfor efter forslaget den driftsansvarlige. Det er således den driftsansvarlige og ikke den, som opstiller vindmøllen, der efter forslaget har pligt til at betale værditabsbetaling.

Efter forslagets *stk. 1* indtræder den driftsansvarlige i de forpligtelser, der efter bestemmelserne i lov om fremme af vedvarende energi påhviler opstilleren. Ejere og brugere af testcentrets testpladser skal betale den driftsansvarliges udgifter til værditabsbetaling til ejere af fast ejendom, som tilkendes værditabsbetaling, da denne udgift er omfattet af omkostningerne forbundet med etableringen af testcenteret.

I *stk. 2* foreslås det, at det såvel ved annonceringen og informationsmødet efter § 19 og ved taksationsmyndighedens afgørelse om værditabets størrelse lægges til grund, at der på testcenteret opstilles 7 vindmøller med en totalhøjde på 250 m. Lovforslaget fastsætter rammerne for opstilling af 7 vindmøller med en højde på op til 250 m, jf. § 10. Det foreslås derfor, at denne forudsætning lægges til grund ved den driftsansvarliges udarbejdelse af orienteringsmateriale, herunder bl.a. visualiseringer. Denne forudsætning lægges ligeledes til grund ved afholdelse af det offentlige møde og ved taksationsmyndighedens vurdering af værditab.

På denne måde er der taget højde for den maksimale udnyttelse af pladsen på testcenteret, og det maksimale værditab en ejer af en fast ejendom kan risikere at måtte lide. Ved forslaget er der samtidigt taget hensyn til, at der netop er tale om test af vindmøller. Det ligger i sagens natur, at der måske i en opstartsfasen vil være tale om færre og måske endda lavere møller, eller flere og mindre vindmøller end der vil være opstillet i en senere fase. Hermed er der indrettet en fleksibilitet i anvendelse indenfor testområdet. Se hertil afsnit 4.3 om de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 19

Efter VE-lovens § 9, *stk. 1*, skal indkaldelsen til det offentlige møde om værditabsordningen ske inden 4 uger før udløbet af høringsperioden for VVM-tilladelsen efter planlovgivningen til projektet. Da testcenteret etableres efter en anlægslov og ikke efter planlovgivningens regler, er der behov for at fastsætte en anden frist for afholdelse af mødet.

Mødet skal efter forslaget til *stk. 1*, afholdes inden udgangen af 2010. Mødet indkaldes ved annoncering i lokale aviser, idet det dog foreslås, at der gives skriftlig individuel meddelelse om mødet til ejere af de nærmeste ejendomme, jf. *stk. 2*. Herved sikres, at de nærmeste naboer til testcenteret bliver opmærksomme på, at der senere, måske efter en længere årrække, opstilles vindmøller på testcenteret.

Som anført i forslagets § 17 gælder kravet om skriftlig individuel meddelelse ikke de ejendomme, der er eksproprieret i henhold til forslagets § 15.

På det offentlige møde vil der, ud over en redegørelse for konsekvenserne for de omkringliggende faste ejendomme, også blive oplyst om muligheden for at få dækket tab af værdi på fast ejendom.

Der er ikke efter VE-loven pligt til at give individuel skriftlig meddelelse om det offentlige møde. Testcentret er et statsligt anlægsprojekt omfattende test af prototypemøller. Dette indebærer opsætning og nedtagning af vindmøller over en årrække, som vil påvirke de omkringliggende ejendomme i højere grad end kommercielle vindmøller i og med, at disse ikke ændres eller skifter udseende i dennes levetid. Det skønnes, at ejendomme i så nær tilknytning til testcentret vil opleve værditab. Der er derfor et særligt hensyn at tage til disse ejendomme.

Efter VE-loven skal ejere af fast ejendom, som helt eller delvis ligger i en afstand af op til seks gange vindmøllens højde, ikke betale sagsomkostninger for anmeldelse af krav for betaling af værditab. Samme princip vil være gældende for vindmøllerne på testcentret med undtagelse af ejendomme, der er eksproprieret efter forslaget § 15.

Efter forslaget til *stk. 3*, skal den individuelle skriftlige orientering om mødets afholdelse godkendes af Energinet.dk på samme måde, som Energinet.dk skal godkende annonceringens form og indhold samt tidsfristen for indkaldelsen til det offentlige møde efter VE-lovens § 9, stk. 2.

Til § 20

Efter § 7, stk. 1 i lov om fremme af vedvarende energi sammenholdt med forslaget til § 18, stk. 2, skal taksationsmyndigheden vurdere værditab på fast ejendom under den forudsætning, at der opstilles 7 vindmøller med en højde på op til 250 meter. Herved opgøres kravene om værditabsbetaling én gang for alle, selvom bestanden af opstillede forsøgsmøller løbende udskiftes.

Lovforslaget udelukker ikke, at der opstilles mindre vindmøller, som senere udskiftes med andre, herunder højere vindmøller, men ændringer i opstillingen giver ikke baggrund for at rejse nye krav om værditabsbetaling efter lovforslaget, idet der allerede er taget højde for "worst case". Det forventes, at vindmøller på testcenteret vil nå en højde på 250 meter omkring år 2015.

Da lovforslaget indebærer, at det mulige værditab for ejere af ejendomme opgøres en gang for alle, kan der opstå tvivl om, på hvilket tidspunkt ejerne har krav på udbetaling af værditabet. I VE-loven er det en forudsætning, at kravet først forfalder, når den skadevoldende handling indtræffer, dvs. ved vindmøllens opstilling. Da der på testcenteret løbende vil ske opstilling og nedtagning af vindmøller, er der behov for en regel om det tidspunkt, hvor værditabsbetalingen forfalder til betaling.

Med *stk. 2* foreslås, at krav på værditabsbetaling forfalder, når den første vindmølle på testcenteret opstilles. Denne regel gælder for alle krav, herunder for krav, der har baggrund i vindmøller, som først senere vil blive opstillet. Denne regel indebærer, at det fastslåede eller aftalte værditab i realiteten indgår som en anlægsomkostning for testcenteret. Samtidig er reglen gunstig over for ejerne, da værditabsbetalingen forfalder til udbetaling, allerede når den første vindmølle opstilles.

Taksationsmyndighedens afgørelse om krav på værditab kan efter bestemmelserne i § 12 i VE-loven indbringes for domstolene. Ved sagsanlæg skal en ejer af fast ejendom anlægge sag mod den driftsansvarlige og ikke mod opstilleren af vindmøllen.

I *stk. 3* foreslås det, at § 54 i lov om fremme af vedvarende energi ikke finder anvendelse på vindmøller opstillet på testcenteret efter denne lov. VE-lovens § 54 fastsætter, at opstilleren mister sit pristillæg eller andre ydelser efter VE-loven, såfremt Energinet.dk ikke har godkendt annoncering og materiale til brug for det offentligemøde om værditabsordningen efter VE-lovens § 9, stk. 2, og

opstilleren ikke har gennemført det offentlige møde om værditabsordningen efter VE-lovens § 9, stk. 1. I og med at den driftsansvarlige efter lovforslagets § 2 indtræder i opstillers forpligtigelser og rettigheder efter VE-lovens regler om værditabsordningen, er det ikke hensigten, at fabrikanterne, som de reelle opstillere, kan stilles til ansvar for værditabsbetalingen. Dette indebærer, at det ikke skal komme fabrikanterne til last, hvis den driftsansvarlige ikke har annonceret og gennemført det offentlige møde i overensstemmelse med VE-lovens og lovforslagets bestemmelser om værditabsordningen.

Til § 21

Lovforslaget erstatter kravet om plangrundlag efter lov om planlægning i forbindelse med ansøgning fra den grønne ordning i henhold til lov om fremme af vedvarende energi. VE-lovens øvrige bestemmelser vedrørende den grønne ordning gælder uændret i forhold til testcentret.

Testcentret kan rumme vindmøller med en samlet effekt på op til 140 MW svarende til 12.320.000 kr. Kommunalbestyrelsen kan søge om tilsagn om tilskud fra den grønne ordning til dette beløb. Tilskud kan udbetales inden for en udbetalingsramme, som fastlægges ud fra den samlede effekt af de nettilsluttede vindmøller med fradrag af allerede udbetalte tilskud.

Udbetalingen af tilskuddet sker i takt med, at den samlede installerede effekt forøges ved nettilslutning af en ny vindmølle, herunder også ved erstatning af en tidligere, mindre vindmølle og ændringer af en vindmølles effekt, som kræver typegodkendelse efter bekendtgørelse nr. 651 af 26. juni 2008 om teknisk godkendelsesordning for konstruktion, fremstilling, opstilling, vedligeholdelse og service på vindmøller.

Med henblik på at fastlægge tilskud ved nettilslutningen af vindmøllerne i overensstemmelse med VE-lovens regler om den grønne ordning, foreslås det i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen kan søge om tilsagn om tilskud fra den grønne ordning svarende til den forventede installerede effekt.

Efter VE-loven ligger planforslag eller vedtagende planer efter planloven til grund for ansøgningen om tilskud fra den grønne ordning. Da testcentret undtages fra planlovens bestemmelser om tilvejebringelse af kommune- og lokalplaner i henhold til § 23, foreslås det i *stk. 2*, at kommunalbestyrelsen kan ansøge Energinet.dk om tilsagn fra den grønne ordning for vindmøller svarende til den forventede effekt. Som nævnt er pladsen designet til at rumme vindmøller med en samlet effekt på 140 MW svarende til 12.320.000 kr. Ansøgningen kan indgives for hele den nævnte effekt fra og med (*lovens ikrafttræden*). Kommunalbestyrelsen kan vælge at indgive ansøgning i flere omgange i sammenhæng med de aktuelle udbygninger.

Til § 22

Forslaget til § 22 er rettet mod landzone- og planmyndighed med henblik på at kunne fastholde testområdes funktion. Det er væsentligt for vindforholdene på testcentret at der ikke etableres vindmøller i beskyttelseszonen og bygninger eller tekniske anlæg, der er højere end 12 m. i vindfeltet, hvis dette betyder, at beskyttelseszonens eller vindfeltets funktion ændres eller påvirkes.

Af bestemmelsens *stk. 3* fremgår det, at der ikke må udlægges ny byzone eller planlægges for nye sommerhuse eller skovrejsning i vindfeltet.

Til § 23

De arealer, hvor testcenteret skal anlægges, er omfattet af bestemmelser i bl.a. naturbeskyttelsesloven, skovloven, og planloven. Lovforslaget gør det muligt at fravige en række bestemmelser i disse love og erstatter således afgørelser, som Thisted Kommunalbestyrelse og Skov- og Naturstyrelsen ellers skulle træffe efter disse bestemmelser. Endvidere undtages testcentret fra planlovens bestemmelser om tilvejebringelse af kommune- og lokalplaner.

Bestemmelsen i *stk. 2* træder i stedet for bestemmelser om beskyttelse af visse arter og fugle i naturbeskyttelsesloven og vildtforvaltningsloven, samt reglerne om fredskovpligtige arealer i skovloven.

Bestemmelserne om beskyttelse af visse dyrearter og fugle er indført i jagt- og vildtforvaltningsloven samt naturbeskyttelsesloven som følge af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. For at tilgodese direktivforpligtelserne fremgår det af forslaget til § 9, at miljøministeren kan beslutte, at der skal udføres afværgeforanstaltninger, blandt andet for at modvirke at anlægsarbejdet har en skadelig virkning for arterne og bestandene.

Bestemmelserne i § 22 berører ikke bestemmelser i den øvrige lovgivning, men alene den lovgivning, der fremgår af forslaget.

Bestemmelsens *stk. 1* og *2* regulerer endvidere kun arbejder, der er omfattet af lovforslagets kapitel 2 og 3. Udførelse af arbejder, der ikke er omfattet af kapitel 2 og 3, forudsætter således stadig, at den driftsansvarlige indhenter de fornødne tilladelser og dispensationer mv. efter den i bestemmelsen nævnte lovgivning.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3 i de almindelige bemærkninger om forholdet til gældende regler.

Til § 24

Efter de gældende regler i naturbeskyttelseslovens kapitel 4 har offentlighedens adgang til færdsel og ophold bl.a. i skove og på udyrkede arealer.

Efter naturbeskyttelseslovens § 27 kan kommunalbestyrelsen beslutte at afspærre arealer, hvor der er offentlig adgang efter lovens bestemmelser herom, hvis særlige forhold taler herfor. På statsejede arealer har miljøministeren denne beføjelse.

Da testområdet både vil være et arbejdsområde, en afprøvningsplads og i perioder en byggeplads, kan det være forbundet med fare at færdes i området. De gældende regler i naturbeskyttelseslovens § 27 giver ikke hjemmel til at afspærre arealerne med denne begrundelse. Det foreslås derfor, at selve testområdet, hvor testcenteret etableres, kan afspærres. Testområdet tænkes ikke indhegnet, men det foreslås, at offentlighedens adgang skal kunne begrænses eksempelvis ved opsætning af skilte og vejboerne, når det er nødvendigt af hensyn til etableringen og driften af testcenteret.

Endvidere foreslås der etableret et besøgscenter i umiddelbar nærhed, hvor offentligheden vil få mulighed for frit udsyn til testområdet. Et besøgscenter kunne eksempelvis etableres i forbindelse med eksisterende fugletårne vest for testområdet eller ved parkerings- og rastepladser ved gl. Aalborgvej.

Til § 25

Det foreslås i stk. 1, at miljøministeren kan bemyndige en statslig myndighed oprettet under Miljøministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Det er tanken, at en stor del af de opgaver, der efter lovforslaget er tillagt miljøministeren, delegeres til Skov- og Naturstyrelsen. Der tænkes navnlig på opgaver vedrørende rydning af arealer, naturpleje og udførelse af afværgeforanstaltninger.

Til 26

Forslaget pålægger den driftsansvarlige at sikre, at området efterlades opryddet og uforurenet med en umiddelbar mulighed for at området kan retableres til skov- og naturformål. Det vil sige, at fundamenter fjernes helt og at mølletårne, affald mv. er fjernet.

Endvidere foreslås det, at de arealer, der eventuelt har været solgt, skal overdrages til miljøministeren.

Forslaget til stk. 3 indebærer, at den egentlige plan for retableringen fastlægges af miljøministeren forud for at retableringen påbegyndes.

Til § 27

Det foreslås, at loven træder i kraft den

Med forslaget til stk. 2 bortfalder eventuelle sager efter lovgivningen om naturfredning inden for området og nye fredningssager vil ikke kunne rejses.